

UŞUN, Salih
Bilgisayar Destekli Öğretimin Temelleri
Nobel Yayınları, Ankara, 2004, (Gözden Geçirilmiş 2. Baskı),XVIII+284 s.
ISBN: 975-591-696-2

Tanıtan: Niyazi SEZEN

Eğitimin insanlar üzerindeki etkisi ve onları yeniliklere açık, çağdaş bireyler haline getirmek istemesi su götürmez bir gerçektir.

Günümüze kadar; çağdaş olan her araç eğitimde kullanılmış ve kusursuz bireyler yetiştirmek adına hep yeni araçlar, yöntemler aranmış ve geliştirilmiştir. Uzun bir zaman karatahta ve tebeşirden ibaret olan araçlara bir müddet sonra tepegöz eklenmiş ve günümüzde, hemen her evde bulunan, bilgisayarlar da eğitim-öğretimin vazgeçilmez bir aracı olmaya aday konuma gelmiştir. İçinde bulunduğumuz çağın “Bilgi Çağı” olması ve teknolojideki son gelişmeler de bunu zorunlu hâle getirmiştir. Artık insanlar bilgisayarı o kadar benimsemiştir ki bu makine onların günlük yaşamlarını dahi düzenler hale gelmiştir. Uzaktaki bir yakınıyla, çalışma arkadaşıyla ve belki de ayrı işyerlerinde çalışan eşler arasında iletişimi bu araç sağlamaktadır.

Günlük yaşantımıza bu kadar giren bilgisayarın toplumların bu günü ve geleceği için son derece önemli olan eğitim ve öğretim üzerinde etkisiz olması- kalması düşünülemez. bilim adamları da bu konuda çeşitli araştırmalar yaparak bu aracı en etkin ve verimli bir şekilde eğitim ve öğretimin hizmetine sunmuşlardır.

Kitap; önsöz, şekiller listesi, kısaltmalar dışında başlıca beş bölümden oluşmaktadır. Ana bölümlerin bitiminde; kitabın genel bir değerlendirmesinin yapıldığı Özet Bölümü, beş adet formun yer aldığı Ekler Bölümü ve kitabın hazırlanmasında yararlanılan kaynakların yer aldığı Kaynakça Bölümü bulunmaktadır.

Kitabın Birinci Bölümü Eğitim Teknolojisi-Öğretim Teknolojisi, Bireysel Öğretim Teknolojisi ve Programlı Öğretim başlığını taşımaktadır. Bu bölümde eğitim teknolojisinin çeşitli tanımları, yararları, günümüzde kaydettiği gelişmeler; öğretim teknolojisinin tanımı, uygulama aşamaları; bireysel öğretim teknolojisinin tanımı, gelişimi ve uygulamaları, nitelikleri ve maddeler halinde öğrencilere sağladığı olanaklar; programlı öğretimin tanımı ve önemi, açıklamalı olarak ilkeleri ve modelleri, program hazırlama ve programlı öğretim araç gereçleri, programlı öğretimin uygulanması, programlı öğretimin geleneksel öğretimle çeşitli açılardan karşılaştırılması yer almaktadır. Ayrıca bu bölümde, bölüm içinde ele alınan konuların bir özeti yapılmıştır.

Bilgisayarların Eğitim-Öğretim Alanında Kullanımı ve Bilgisayar Destekli Öğretim başlığını taşıyan İkinci Bölümde; bilgisayarın eğitim alanında kullanımı; bilgisayarların öğretim alanında kullanımı; bilgisayar destekli öğretimin tanımı, amaçları, modelleri, uygulama biçimleri, çeşitli yazılımları, yararları, sınırlılıkları, sorunları, araştırma konuları, bilgisayar destekli eğitimi destekleyici basılı materyaller ve bilgisayar destekli öğretimin başarıya ulaşmasını etkileyen faktörler konuları irdelenmiştir. Bu bölümün sonunda, yine, bu bölümde ele alınan konuları toparlayan bir Özet bulunmaktadır.

Kitabın Bilgisayar Destekli Öğretimin Başarıya Ulaşmasını Etkileyen Faktörler, Yazılım-Donanım ve Öğretmen Yetiştirme adlı üçüncü bölümünde ise; ders yazılımı, seçimi ve yazılımların sahip olması gereken özellikleri, nitelik açısından yetersiz yazılımlar, etkin yazılımların genel özellikleri, ders yazılımların geliştirilmesi, bilgisayar destekli öğrenim yazılımlarında öğrenciyle etkileşim sağlama yöntemleri, ders yazılımı geliştirme aşamaları şekillerle ele alınmakta, yazılım kalitesinin sağlanması, ders yazılımlarının değerlendirilmesi, yazılım değerlendirme aşamaları, donanım seçimi ve bilgisayar destekli öğretim için gerekli donanım özellikleri, bilgisayar destekli öğretim için öğretmen yetiştirme ve öğretmenlerin

bilgisayar destekli öğretime ilişkin yeterlilikleri, öğretmenlerin bilgisayar destekli öğretime yönelik hazırlık-tutum-beklenti-görüş ve önerileri konuları yer almaktadır. Ayrıca bu bölümde de bölüm içinde ele alınan konuların bir özeti verilmiştir.

Kitabın dördüncü bölümü; Dünyada Bilgisayar Destekli Öğretim Uygulamaları başlığını taşımaktadır. Bu bölümde örgün eğitimde bilgisayar destekli öğretim uygulamalarının ülkelere göre incelenmesi, dünyada örgün eğitimde bilgisayar destekli öğretim uygulamalarının genele değerlendirmesi, yetişkin eğitiminde bilgisayar destekli öğretim uygulamalarına giriş, yetişkin eğitiminde bilgisayar destekli öğretimden yararlanma konusunda uluslararası düzeyde yapılmış araştırmalar, dünyada yetişkin eğitiminde bilgisayar destekli öğretim uygulamalarının genel bir değerlendirilmesi, hizmet içi eğitimde bilgisayar destekli öğretim uygulamaları, hizmet içi eğitim de bilgisayar destekli öğretimden yararlanma konusunda uluslararası düzeyde yapılmış olan araştırmalar, dünyada hizmet içi eğitimde bilgisayar destekli öğretim uygulamalarının genel değerlendirmesi, uzaktan eğitimde çoklu ortam teknolojileri ve bilgisayar destekli öğretim uygulamalarına giriş, uzaktan eğitimde çoklu ortamlardan ve bilgisayar destekli öğretimden yararlanma konusunda uluslar arası düzeyde yapılmış olan araştırmalar, dünyada uzaktan eğitimde bilgisayar destekli öğretim uygulamalarının genel değerlendirmesi konuları ele alınmıştır. Bu bölümün sonunda da bölüm içinde ele alınan konuları toparlayan bir Özet bulunmaktadır.

Kitabın beşinci bölümü Türkiye’de Bilgisayar Destekli Öğretim Uygulamaları adını taşımaktadır. Bu başlık altında; gelişmekte olan ülkelerde eğitimde bilgisayar kullanımı ve Türkiye’de durum, Türkiye’de eğitimde bilgisayar uygulamaları, örgün öğretimde bilgisayar uygulamaları, örgün eğitimde bilgisayar destekli öğretim uygulamaları, Milli Eğitim Bakanlığı Bilgisayar Eğitimi ve Bilgisayar Destekli Eğitim Projesi, yıllara göre uygulamalar, Devlet Bakanlığı ve TÜBİTAK’taki uygulamalar, Türkiye’de örgün eğitimde bilgisayar destekli öğretim konusunda yapılmış olan araştırmalar-lisansüstü tezler, Türkiye’de örgün eğitimde bilgisayar destekli öğretim ve bilgisayar destekli öğretim projesine ilişkin görüş ve öneriler, Türkiye’de örgün eğitimde bilgisayar destekli öğretim uygulamalarının şekillerle genel bir değerlendirmesi ve öneriler, yetişkin eğitiminde bilgisayar destekli öğretim uygulamaları, Türkiye’de yetişkin eğitim uygulamaları ve bu konudaki değerlendirme ve öneriler, hizmet içi eğitimde bilgisayar destekli öğretim uygulamaları, hizmet içi eğitimde bilgisayar destekli öğretimden yararlanma konusunda Türkiye’de yapılmış olan bazı araştırmalar, hizmet içi eğitimde bilgisayar destekli öğretim için bir model önerisi, yapısı, gerçekleştirilmesi şekillerle desteklenmekte, Türkiye’de hizmet içi eğitimde bilgisayar destekli öğretim uygulamalarının genel bir değerlendirmesi ve öneriler, uzaktan eğitimde bilgisayar destekli öğretim uygulamaları, Türkiye’de uzaktan eğitimde bilgisayar destekli öğretim konusunda yapılmış olan bazı araştırmalar, Türkiye’de çeşitli üniversitelerde uzaktan eğitimde bilgisayar destekli öğretim çalışmaları, Eskişehir Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi uzaktan eğitimde bilgisayar destekli öğretim çalışmaları, Milli Eğitim Bakanlığı Eğitimde 2000 Projesi’nin uzaktan eğitim teknikleriyle uygulanabilirliği, Türkiye’de uzaktan eğitimde bilgisayar destekli öğretim çalışmalarının değerlendirilmesi ve öneriler konuları yer almaktadır. Kitabın bu bölümünün sonunda da bölüm içinde ele alınan konuların özetinin yapıldığı Özet bölümü bulunmaktadır.

Kitabın sonunda yer alan Ekler’ de iki ek bölümü bulunmaktadır. Ek 1’de Eğitim Yazılım Değerlendirme Formu adı altında; Öğretimsel Uygunluk Eğitim Programlarıyla Olan Uygunluğu, Programlama Uygunluğu, Biçimsel Uygunluk değerlendirme alt başlıkları yer almaktadır. Ek 2’de ise; Bir Yazılımı Değerlendirebilmek için Öğretmenin Birinci Aşamada Yönetim İle İlgili Olarak Cevaplandırması Gereken Sorular (9 adet soru) ; Bir Yazılımı Değerlendirebilmek İçin Öğretmenin Birinci Aşamada Yazılımın Eğitimsel Yönü İle İlgili Olarak Cevaplandırılması Gereken Sorular (12 adet soru); Bir Yazılımı Değerlendirebilmek

İçin Öğretmenin İkinci Aşamada Yazılıımı Bir ya da İki Öğrenci Üzerinde Test Ettikten Sonra Cevaplandırması Gereken Sorular (8 adet soru) bölümleri bulunmaktadır.

Kaynakça Bölümü'nde ise; yazarın çeşitli kitap ve dergilerden derlediği 258 adet kaynak yer almaktadır.

Bu kitap; özellikle ülkemizde öğretmen yetiştirmekle yükümlü Eğitim Fakültelerinde okuyan her öğrenciye faydalı olacaktır. Ayrıca söz konusu fakültelerde “Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme“ dersini veren öğretim elemanlarına da kaynak olabilecek bir eserdir. Bunlarla birlikte bilgisayara ve eğitime gönül veren; ilgi duyan her eğitimci de bu kitaptan rahatlıkla faydalanabilir.